

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Szak/10/2020
Identifikačné číslo spisu: 7020200727
Dátum vydania rozhodnutia: 19.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7020200727.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): D. A., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Bangladéš, bez cestovného dokladu, trvale bytom Bangladéš, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, Bitúnková 14, Sečovce, Slovenská republika, právne zastúpený: Centrum právnej pomoci, Kancelária Košice, so sídlom Murgašova 3, 040 41 Košice, proti žalovanému: Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Petrovce, 072 62 Petrovce 30, o správnej žalobe vo veci zaistenia, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7Sa/34/2020 zo dňa 9. októbra 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-SO13-21-008/2020-ZAV zo dňa 21.08.2020 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) zaistil sťažovateľa podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) dňom 21.08.2020 na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 31.01.2021 z dôvodu, že existuje dôvodné podozrenie, že sťažovateľ podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmariť jeho administratívne vyhostenie.

2. Žalovaný preskúmané rozhodnutie odôvodnil tým, že voči sťažovateľovi vydal dňa 10.08.2020 rozhodnutie o zaistení pod č. PPZ-HCP-SO13-14-019/2020-ZAV podľa § 88 ods. 1 písm. b) zák. č.

404/2011 Z.z. na účel výkonu administratívneho vyhostenia vydaného pod č. PPZ-HCP-SO13-14-011/2020-ZAV zo dňa 10.08.2020. Dňa 19.08.2020 bola žalovanému zaslaná informácia o prijatí vyhlásenia o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, kde sťažovateľ požiadal o azyl počas doby umiestnenia v zariadení pre cudzincov. Vzhľadom na sťažovateľovu žiadosť o udelenie a azylu, a že žalovaný má za to, že sťažovateľ podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmať jeho administratívne vyhostenie, žalovaný vydal dňa 21.08.2020 preskúmané rozhodnutie.

3. Dňa 10.08.2020 žalovaný vydal rozhodnutie o administratívnom vyhostení podľa ust. § 82 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z. č.p.: PPZ-HCP-SO13-14-011/2020-ZAV, ktorým sťažovateľa administratívne vyhostil zo Slovenskej republiky, bez určenia lehoty na vycestovanie a podľa ust. § 82 ods. 3 písm. b) cit. zákona mu uložil zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu 3 rokov.

II.

Konanie na krajskom súde

4. Sťažovateľ podal na Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) správnu žalobu vo veciach zaistenia, v ktorej navrhol aby krajský súd preskúmané rozhodnutie zrušil a nariadil bezodkladné prepustenie sťažovateľa zo zaistenia.

5. V nasledujúcich žalobných bodoch uviedol najmä, že

- na základe situácie v Bangladéši nemožno vylúčiť u sťažovateľa priznanie medzinárodnej ochrany, čo spôsobuje prekážku jeho zaistenia, pretože jeho žiadosť o azyl nemožno vyhodnotiť ako zjavne účelovú;
- sťažovateľ do podania správnej žaloby dodržiaval režim zariadenia, v ktorom je umiestnený;
- nemal v úmysle oddialiť ani zmať svoje administratívne vyhostenie;
- pokiaľ sú k dispozícii v systéme také alternatívy, akými sú napr. špecializované ubytovacie centrá a zariadenia pre žiadateľov o azyl, potom treba tieto opatrenia uplatniť ako prvé;
- v jeho prípade neboli zistené, či preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali jeho ponechanie v zaistení po podaní žiadosti o azyl;
- zaistenie je neúčelné, nakoľko doposiaľ so sťažovateľom nebol vykonaný pohovor pred migračným úradom;

6. Krajský súd v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) dospel k záveru o potrebe zamietnuť správnu žalobu z nasledujúcich dôvodov:

- z okolností sťažovateľovho prípadu, najmä spôsobu a prezentovaných pohnútok jeho cesty možno jednoznačne ustáliť, že sťažovateľ nemal v úmysle požiadať na území Slovenskej republiky o medzinárodnú ochranu;
- sťažovateľ chcel nelegálne migrovať do Rakúska;
- tvrdenie sťažovateľa o situácii v Bangladéši, ktorá nekorešponduje s prezentovanými azylovými dôvodmi, nemôže byť pre súd a jeho rozhodnutie smerodajné;
- krajskému súdu je známa jestvujúca prax, ktorú popisuje žalovaný „(...)doterajšej praxe, štátni príslušníci tretích krajín často krát účelovo prejavujú úmysel požiadať o udelenie azylu a ak policajný útvar nerozhodne o ich zaistení a umiestnení v útvere policajného zaistenia pre cudzincov, tak títo iba vo výnimočných prípadoch absolvujú kompletnú azylovú procedúru a svojvoľne opúšťajú pobytové tábory, pričom ich ďalší pobyt po území členských štátov nie je možné monitorovať. U zaistených štátnych príslušníkov tretích krajín je preto snahou dostať sa do azylových zariadení s iným režimom, ako je v policajných útvaroch pre zaistenie, a tým dosiahnuť voľného pohybu a následne svojvoľné opustenie takých zariadení. Po svojvoľnom opustení je im následne v zmysle zákona o azyle zastavené azylové konanie, následkom čoho sa neoprávnene zdržiavajú v štátoch Európskej únie.";
- sťažovateľ nespĺňa zákonné požiadavky, lebo nepreukázal finančné zabezpečenie pobytu vo výške, ktoré vyžaduje ustanovenie § 6 zák. č. 404/2011 Z.z. a rovnako si nevie ani zabezpečiť ubytovanie, nemožno mu uložiť, jednu z alternatív zaistenia, nakoľko by svoju povinnosť nevedel reálne splniť, resp. vykonať a jeho vyhostenie by mohlo byť z pohľadu existencie rizika jeho úteku ohrozené.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

7. Proti rozsudku krajského súdu, uvedenému v záhlaví tohto rozhodnutia, sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a

- § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p., t.j. krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

8. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že:

- krajský súd neprihliadol na ustálenú rozhodovaciu prax kasačného súdu, ktorý eurokonformne aplikuje právny názor Súdneho dvora Európskej únie vyslovený vo veci Mehmet Arslan proti Polícii Českej republiky, o posudzovaní všetkých relevantných skutočností pred rozhodnutím o zaistení cudzince, ktorá je plne aplikovateľná aj v prípade sťažovateľa;

- žalovaný a krajský súd prijali nesprávny záver o účelovosti žiadosti sťažovateľa o azyl a riziku jeho úteku;

- žalovaný nevykonal žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali účelovosť žiadosti sťažovateľa o azyl;

- nesprávny záver o účelovosti žiadosti o azyl a riziku úteku vyvodil žalovaný iba zo skutočnosti, že úmysel požiadať o azyl prejavil sťažovateľ až neskôr a z jeho výpovede, kedy uviedol, že jeho cieľovou krajinou je Rakúsko alebo Nemecko;

- žalovaný riziko úteku neodôvodnil konkrétnymi individuálnymi skutkovými okolnosťami daného prípadu, ale formálne odkázal na zákonnú definíciu rizika úteku;

- riziko úteku má byť odôvodnené skutkovými okolnosťami prejednávanej veci na individuálnom princípe;

- krajský súd si osvojil tvrdenie žalovaného o jestvujúcej praxi, bez toho aby skúmal individuálne skutkové okolnosti prípadu;

- obdobným prípadom sa kasačný súd zaoberal v rozsudku zo 04.11.2014 sp. zn. 1Sž/40/2014 a 1Sž/41/2014, pričom v kasačnej sťažnosti sťažovateľ poukázal na jednotlivé závery kasačného súdu k posudzovaniu účelovosti žiadosti o udelenie azylu po vydaní rozhodnutia o návrate;

- v prípade sťažovateľa došlo k záveru o účelovosti podania žiadosti o azyl len na základe jej neskoršieho podania a označenia Rakúska, či Nemecka za cieľovú krajinu.

9. Záverom navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušuje a aby nariadil žalovanému bezodkladné prepustenie sťažovateľa zo zaistenia. Zároveň navrhol, aby mu kasačný súd priznal náhradu trov konania.

B)

10. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poukázal na jednotlivé skutkové okolnosti prípadu a stručne zhrnul dôvody, na základe ktorých vydal preskúmané rozhodnutie. Vo vzťahu k sťažnostným bodom sťažovateľa najmä uviedol, že

- pred vydaním rozhodnutí (zjavne rozhodnutie o administratívnom vyhostení a o zaistení sťažovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zák. č. 404/2011 Z.z.) riadne zistil skutkový stav, ich odôvodnenie je dostatočné, zrozumiteľné, obsahujúce všetky zákonom požadované náležitosti, ako aj uvedenie skutočností, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutí, je z nich zrejmé akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a taktiež to, ako sa vyrovnal s vyjadreniami sťažovateľa;

- povinnosť zistiť skutkový stav veci podľa ust. § 32 Správneho poriadku má žalovaný, len v rozsahu dôvodov, ktoré účastník konania v priebehu správneho konania uviedol;

- z vyjadrenia sťažovateľa je zrejmé, že prechádzal viacerými krajinami bez oprávnenia na pobyt, v domovskej krajine si organizoval cestu do Rakúska, v Slovenskej republike nemá žiadnu rodinu ani žiadne iné väzby, dlhodobo cestoval nelegálne, aj za pomoci prevádzáčov. Zo zdravotného hľadiska nebol vyšetrený na chorobu, ktorá môže ohroziť verejné zdravie. Ide o neznámu osobu, nelegálneho

migranta so snahou dostať sa do západnej Európy. Nemá žiadny platný cestovný doklad, a jeho identita nebola úradne, štátom za ktorého občana sa považuje, potvrdená. Neznáma osoba, osoba bez finančných prostriedkov, osoba dlhodobo cestujúca, zdravotne nevyšetrená predstavuje aj v prípade sťažovateľa základ pre oprávnený predpoklad rizika jeho úteku, oprávnený predpoklad, že bude iným spôsobom marit' alebo sťažovať výkon rozhodnutia o vyhostení, najmä preto, že jeho totožnosť nemožno ihneď zistiť, a preto ohrozuje aj bezpečnosť štátu, verejný poriadok a verejné zdravie;

- počas konania o administratívnom vyhostení nezistil žiadne prekážky, ktoré by bránili vyhosteniu sťažovateľa, čo vyplýva aj z jeho vyjadrenia;
- sťažovateľ nemá možnosť zabezpečenia ubytovania, na Slovensku nikoho nepozná, nemá tu žiadnu rodinu ani žiadne iné väzby a nedisponuje žiadnou finančnou hotovosťou;
- účelnosť zaistenia je treba vidieť aj v situácii, v ktorej sa sťažovateľ nachádza. V zariadení je obmedzená protiprávna činnosť, a zároveň zabezpečená zdravotná starostlivosť, ako aj naplnenie životných potrieb na primeranej úrovni;
- sťažovateľ, v konaní o administratívnom vyhostení a v prvotnom konaní o zaistení neprejavil úmysel požiadať o udelenie azylu, nežiadal o vyzoznenie zastupiteľského úradu domovskej krajiny, nevstúpil na územie Slovenskej republiky s úmyslom požiadať o azyl, a teda možno konštatovať, že jeho zaistenie je zákonné a účelné;
- zmarenie administratívneho vyhostenia spočíva najmä v úteku sťažovateľa, čo dokazuje aj skutočnosť, že na území Slovenskej republiky sa zdržiaval neoprávnene a pred príslušníkmi polície sa ukrýval a snažil sa ujsť, o udelenie azylu na území Slovenskej republiky nepožiadal bezodkladne, ale účelovo až po nejakej dobe;
- sťažovateľ uviedol, že sa chce dostať do azylového tábora v Humennom, čo s najväčšou pravdepodobnosťou potvrdzuje jeho úmysel úteku, nakoľko sa snaží dostať do azylového zariadenia, v ktorom je voľný pohyb;
- vychádzajúc z praxe žalovaného možno uviesť, že štátni príslušníci tretích krajín častokrát účelovo prejavujú úmysel požiadať o udelenie azylu a ak policajný útvar nerozhodne o ich zaistení a umiestnení v útvaru policajného zaistenia pre cudzincov, tak títo iba vo výnimočných prípadoch absolvujú kompletnú azylovú procedúru a svojvoľne opúšťajú pobytové tábory, pričom ich ďalší pobyt po území členských štátov nie je možné monitorovať;
- podľa názoru Najvyššieho súdu SR v bode 21 a nasl. rozsudku, sp. zn. 1Szak/5/2020 zo dňa 12.08.2020, členské štáty Európskej únie majú nepopierateľné suverénne právo kontrolovať vstup cudzincov a ich pobyt na svojom území;
- sťažovateľ vo svojej výpovedi sám uvádza, že je občanom Bangladéša a v rodnej krajine je nezamestnaný, čím ho logicky nemožno zaradiť do rizikovej skupiny (skupiny osôb na ktoré poukazoval sťažovateľ), na ktorú sú cieľené útoky;
- z výpovede sťažovateľa nevyplýva, že by bol v krajine pôvodu prenasledovaný z azylovo relevantných dôvodov;
- v súvislosti s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 04.11.2014, sp. zn. 1Sža/41/2014 uviedol, že v danom prípade bolo podstatou nesplnenie podmienky podľa ust. § 88a ods. 1 písm. c) zák. č. 404/2011 Z.z., kedy môže byť žiadateľ o azyl zaistený iba ak už je zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. a) alebo b). V predmetnej veci však o takýto prípad nejde.

11. Záverom navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

12. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v skrátenej lehote včas (§ 443 ods. 2 písm. b/ S.s.p.) s prihladením na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju

podľa § 461 S.s.p. zamietol.

13. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19. novembra 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 88a ods. 1 písm. c) zák. č. 404/2011 Z.z. policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny zaisteného podľa § 88 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) a ktorý podal žiadosť o udelení azylu, ak existuje dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelení azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmarit' jeho administratívne vyhostenie.

Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z. policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

14. Sťažovateľ okrem nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.), s čím sa kasačný súd v kontexte následnej argumentácie nestotožnil, najmä namietal, že súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.). V zmysle ústavných princípov (čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenskej republiky) pod ustálenou rozhodovacou praxou je nutné chápať aj doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu vykonávanú podľa Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. novembra 2014 sp. zn. 1Sža/40/2014 a sp. zn. 1Sža/41/2014, v ktorých Najvyšší súd (ako súd odvolací) rozhodoval vo veci zaistenia žiadateľa o udelenie azylu.

15. Ustanovenie § 88a ods. 1 písm. c) zák. č. 404/2011 Z.z. umožňuje žalovanému zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ktorý je už zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. a), alebo písm. b) (čo bol prípad sťažovateľa) ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky a ktorý podal žiadosť o udelení azylu, ak existuje dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelení azylu s cieľom oddialiť alebo zmarit' jeho administratívne vyhostenie.

16. Pokiaľ teda policajný útvar dospeje k záveru, že žiadosť cudzinca o medzinárodnú ochranu podaná po jeho predchádzajúcom zaistení je účelová, podaná iba za účelom pozdržať, či dokonca zmarit' výkon rozhodnutia o vyhostení cudzinca, žalovaný správny orgán rozhodne, že dôvody predchádzajúceho zaistenia podľa § 88 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z. trvajú, napriek tomu, že cudzinec požiadal o medzinárodnú ochranu, pričom v rozhodnutí v ktorom preukáže splnenie zákonných podmienok jeho zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) musí vyložiť, aké konkrétne dôvody ospravedľujú trvanie zaistenia cudzinca po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu (bližšie pozri rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sža/40/2014 zo dňa novembra 2014).

17. V prejednávanom prípade bola účinne naplnená podmienka, že v čase vydania rozhodnutia o zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. c), bol sťažovateľ zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z., a to rozhodnutím č. PPZ-HCP-SO13-14-019/2020-ZAV zo dňa 10.08.2020.

18. V súvislosti so žiadosťou sťažovateľa o azyl kasačný súd poukazuje na to, že ak zaistený cudzinec požiada o medzinárodnú ochranu, spravidla to bude mať za následok ukončenie zaistenia podľa čl. 15 Návratovej smernice 2008/115/ES, ako konštatoval Súdny dvor Európskej únie vo veci A., a policajný útvar bude povinný cudzinca bez zbytočného odkladu zo zaistenia prepustiť; dôvody pre pôvodné zaistenie cudzinca tak automaticky pominú. Ak však policajný útvar dospeje k záveru, že žiadosť cudzinca o medzinárodnú ochranu je účelová, podaná iba za účelom pozdržať, či dokonca zmarit' výkon rozhodnutia o vyhostení cudzinca, rozhodne o jeho zaistení ako žiadateľa o azyl, pričom v rozhodnutí policajný útvar vyloží, aké konkrétne dôvody ospravedľujú trvanie zaistenia cudzinca po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu (pozri tiež rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24. septembra 2013, sp. zn. 1Sža/6/2013).

19. Za nedôvodnú považoval kasačný súd námietku sťažovateľa, že žalovaný nedostatočne podložil a zdôvodnil svoje dôvodné podozrenie, že žiadosť o azyl bola podaná výlučne s cieľom oddialiť alebo zmať administratívne vyhostenie.

20. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí poukázal na to, že sťažovateľ požiadal o azyl až po preukázaní jeho neoprávneného pobytu na území Slovenskej republiky a po vydaní rozhodnutia o administratívnom vyhostení, pričom mu bol uložený zákaz vstupu na dobu troch rokov podľa § 82 ods. 3 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z. Vychádzal z vyjadrení sťažovateľa, podľa ktorých Slovenská republika je iba tranzitnou krajinou, sťažovateľ sa chcel dostať do Rakúska, ku konaniu o jeho súčasnom zaistení nechcel nič uviesť, nespĺňal podmienky pre uloženie tzv. alternatív k zaisteniu a dožadoval sa aby bol umiestnený v azylovom tábore. Zároveň poukázal na spôsob jeho cesty z krajiny pôvodu a na to, že pri kontrole hliadkou polície sa snažil ujsť. Uvedené konanie podľa žalovaného jasne poukazuje na účelovosť jeho žiadosti výlučne s cieľom oddialiť alebo zmať jeho administratívne vyhostenie.

21. V súvislosti s rozsudkami zo 4. novembra 2014 sp. zn. 1Sža/40/2014 a sp. zn. 1Sža/41/2014 Najvyšší súd predovšetkým vytkol správneho orgánu nespĺnenie podmienky podľa § 88a ods. 1 písm. c) zák. č. 404/2011 Z.z., a to, že žiadateľ o udelenie azylu nebol v čase rozhodovania správneho orgánu zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. a), alebo písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z., pričom táto podmienka vo veci sťažovateľa nepochybne splnená bola (viď bod 16 tohto rozsudku). V ďalšej časti zmienených rozsudkov Najvyšší súd vytkol správneho orgánu nedostatočne odôvodnený záver o účelovosti žiadosti o azyl, pokiaľ vychádzal iba z vlastnej praxe a z toho, že zaistený cudzinec požiadal o udelenie azylu až po dlhšej dobe, pričom jeho pôvodnou cieľovou krajinou bolo Rakúsko.

22. Aj napriek tomu, že skutkové okolnosti prejednávanej právnej veci sú na prvý pohľad obdobné, ako tie, z ktorých vychádzal správny orgán vo vyššie uvedených prípadoch, kasačný súd dospel k záveru, že bez ďalšieho neboli naplnené predpoklady k aplikácii záverov Najvyššieho súdu, uvedených v jeho rozsudkoch zo 4. novembra 2014 sp. zn. 1Sža/40/2014 a sp. zn. 1Sža/41/2014.

23. Najvyšší súd na tomto mieste považuje za dôležité zdôrazniť, že pod existenciou dôvodného podozrenia účelovosti žiadosti o azyl je potrebné rozumieť samotné podozrenie z existencie dôvodného podozrenia účelovosti žiadosti o azyl. Pritom posudzovanie existencie dôvodného podozrenia účelovosti žiadosti o azyl v zmysle § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov je nutne vždy úvahou pravdepodobnostnou, založenou v určitej miere na odhade. Preto niekedy pre záver o existencii takéhoto podozrenia postačí zistenie, že je pravdepodobné, že príslušná zákonom predvídaná skutková podstata bola naplnená. Môže to tak byť však iba v prípade, že takáto eventualita je najpravdepodobnejším vysvetlením skutkových zistení a že na základe dostupných údajov sa javia byť významne pravdepodobnejšie ako iné do úvahy pripadajúce vysvetlenia (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. januára 2018 sp. zn. 10Sžak/2/2018).

24. Pre záver správneho orgánu o dôvodnom podozrení, že cudzinec podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmať jeho administratívne vyhostenie sa vyžaduje individuálne posúdenie každého prípadu. Skutočnosť, že Najvyšší súd v zmienených prípadoch nepovažoval jednotlivé skutkové okolnosti, zistené a prezentované správnym orgánom za dostačujúce, nemôže automaticky do budúcnosti zavádzať záväzný zoznam kritérií, ktoré sú alebo nie sú pre závery správneho orgánu o tom ktorom žiadateľovi o azyl postačujúce. Pri takomto posúdení sa musia zväžiť všetky faktory vo vzájomnej súvislosti a vo vzťahu ku konkrétnej osobe žiadateľa, pričom smerodajné sú aj jeho vyjadrenia v rámci konania o zaistení, ktoré v kombinácii s ostatnými zisteniami môžu odôvodňovať podozrenie správneho orgánu.

25. Sťažovateľovi boli zo strany správneho orgánu v rámci konania o administratívnom vyhostení (zápisnica PPZ-HCP-SO13-14-009/2020-ZAV zo dňa 10.08.2020) položené otázky, či mu v krajine pôvodu bol uložený alebo hrozí uloženie trestu smrti, prípadne či je v krajine pôvodu ohrozený jeho život alebo sloboda z azylovo relevantných dôvodov, pričom na tieto odpovedal negatívne, a ako dôvod opustenia krajiny pôvodu označil ekonomické dôvody. Okrem vyššie spomínaných skutkových

okolností, v konaní pred žalovaným (zápisnica PPZ-HCP-SO13-21-005/2020-ZAV zo dňa 21.08.2020) vyplynulo, že sťažovateľ, po oznámení zo strany žalovaného, že podanie žiadosti o udelenie azylu posúdil ako účelové a vyzval ho na podanie vyjadrenia, nechcel nič uviesť a závery správneho orgánu nepopieral. Ďalej iba uviedol, že sa chce dostať do azylového tábora v Humennom, čo samo o sebe dôvodne vyvoláva podozrenie, že podanie žiadosti o udelenie azylu mohlo byť zo strany sťažovateľa motivované snahou o jeho premiestnenie do pobytového tábora. Navyše v konaní pred správnymi orgánmi ani pred krajským súdom nevyplynuli žiadne skutočnosti (okrem právnym zástupcom predloženej stručnej správy o situácii v krajine pôvodu sťažovateľa), na ktorých sťažovateľ zakladá svoju žiadosť o udelenie azylu.

26. V tejto situácii však nebolo možné ponechať bez povšimnutia aj ďalšie okolnosti sťažovateľovho prípadu, najmä jeho pôvodný nezáujem o medzinárodnú ochranu v kontexte prezentovania jeho ekonomických motívov k opusteniu krajiny pôvodu a uveriteľne neobjasnený dôvod podania žiadosti o udelenie azylu až po určitom čase počas zaistenia potom, ako bolo rozhodnuté o jeho administratívnom vyhostení, jeho neoprávnený pobyt a pohyb na území prijímajúceho štátu a tiež aj s prihliadnutím na porovnateľné praktické (vyžadujúce dostatočne konkretizované) skúsenosti žalovaného v obdobných prípadoch (v ktorých žiadatelia o udelenie azylu po ich prepustení zo zaistenia a umiestnení v pobytových táboroch, tieto opustili a nevyčkali na rozhodnutie o žiadosti o azyl).

27. S poukazom na uvedené kasačný súd dospel k záveru, že v aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu sa nepreukázali nedostatky právneho posúdenia v merite vecí a v nadväznosti na to ani odklon od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

V.

28. Krajský súd teda neporušil zákon, keď správnu žalobu zamietol, kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju v súlade s ust. § 461 S.s.p zamietol.

Podľa § 461 S.s.p. platí, že kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

29. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ktorý bol v konaní neúspešný právo na náhradu trov konania pred kasačným súdom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.